

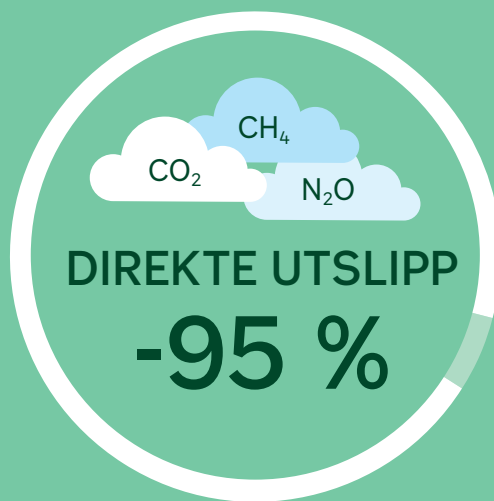
Oslo

Klimaundersøkelsen 2020

Adferd og holdninger blant
Oslos innbyggere og næringsliv

Oslos overordnede klimamål

Oslo skal redusere klimagassutslippene med 95 prosent innen 2030

Målet er at Oslo skal bli klimarobust og i størst mulig grad tåle uønskede konsekvenser av klimaendringene

Det fjerde året vi gjennomfører Klimaundersøkelsen

Det grønne skiftet kommer til å forandre byen vår og vil være en av de mest omfattende endringene i Oslo i nyere tid. Målet er en klimarobust by tilnærmet uten utslipp av klimagasser i 2030. Oslo kommunes klimastrategi og klimabudsjetter spiller en viktig rolle i dette skiftet. For at Oslo skal nå sine klimamål, må befolkningen og næringslivet være med på laget og ta del i store og små endringer.

Det er fjerde året på rad at Klimaetaten i Oslo kommune gjennomfører Klimaundersøkelsen. Den er en kartlegging av befolkningens og næringslivets holdninger og adferd til klima og kommunens klimaarbeid. Befolkningsundersøkelsen er gjort i mars med

1510 respondenter i Oslo. Som i fjor ble undersøkelsen i tillegg gjennomført i de kommunene i Viken som tilsvarer gamle Akershus fylke, med 1054 respondenter. Vi har som tidligere år også intervjuet bedriftsledere i Oslo. Vi valgte å avslutte datainnsamlingen her tidligere enn planlagt på grunn av myndighetenes nedstenging av aktiviteter og virksomheter den 12. mars, i forbindelse med koronapandemien. Dette har medført at antallet respondenter er lavere enn ønsket, og vi gjør oppmerksom på at feilmarginen i næringslivsundersøkelsen ligger på mellom 2,3 og 5,3 prosent.

Undersøkelsen er i 2020 gjennomført av Opinion AS på oppdrag for Klimaetaten.

Fremdeles bred støtte til klimarbeidet i Oslo

Årets klimaundersøkelse viser at det er bred støtte i befolkningen for byens klimastrategi og -mål. 77 prosent av innbyggerne i Oslo støtter det overordnede målet om 95 prosent reduksjon i klimagassutslippene innen 2030. Det er samme nivå som tidligere år. Vi ser at støtten er noe sterkere blant kvinner (84 prosent) og blant de under 30 år, der hele 89 prosent mener at klimamålene er viktig eller svært viktig.

Støtten blant innbyggerne i Akershus er også på samme nivå som i fjor, med hele 70 prosent. Også her er støtten sterkere blant kvinner (79 prosent) og blant de yngste (77 prosent). Støtten til de overordnede målene er dermed sterk i hele regionen og har vært stabil på samme nivå siden målingene startet.

I alle årene Klimaetaten har gjennomført klimaundersøkelsen, har byens innbyggere med klart flertall ment at arbeidet med å nå klimamålene vil gjøre byen bedre å bo i. Støtten ligger i årets undersøkelse på 64 prosent, på samme nivå som de to foregående årene. I 2017 sa 69 prosent av de spurte i Oslo seg svært eller ganske enig i påstanden. Støtten er sterkere i bydelene i indre øst (72 prosent) og blant de yngste (73 prosent). Også i Akershus mener 54 prosent at klimatiltakene gjør

Oslo til en bedre by å bo i.

64 prosent av innbyggere mener arbeidet med å nå klimamålene vil gjøre byen bedre å bo i.

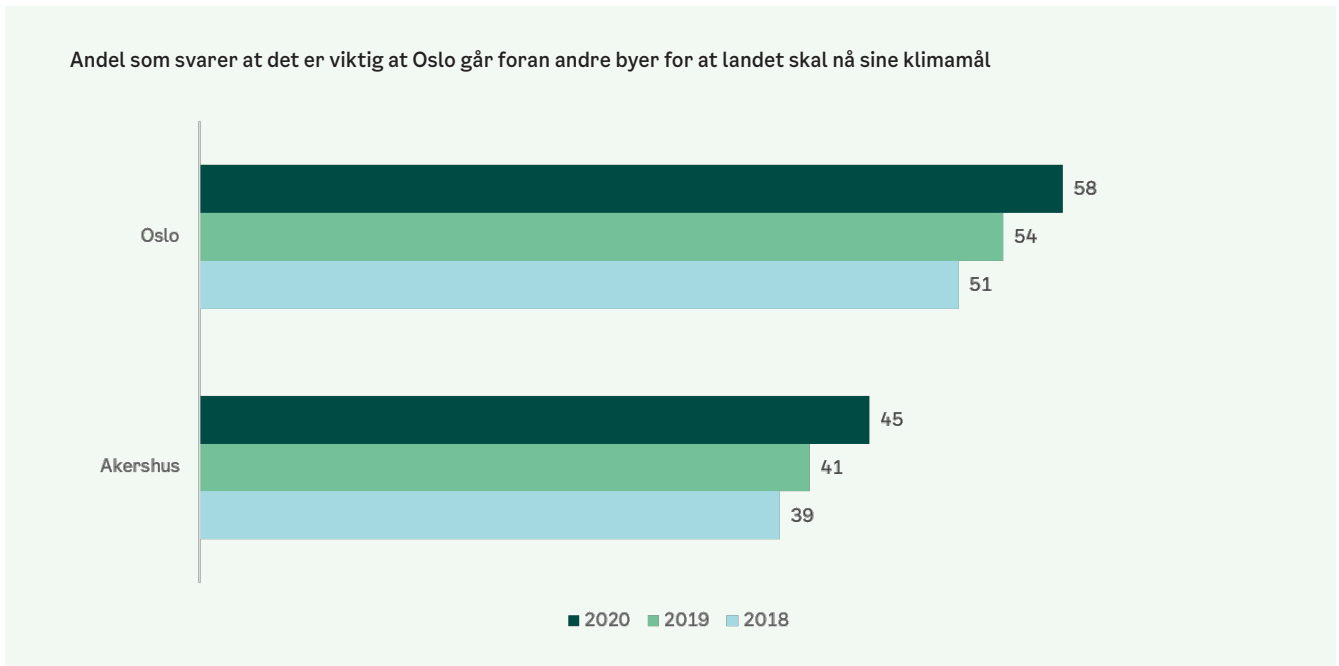
Oslo bør gå foran

58 prosent av Oslos innbyggere mener at det er viktig at Oslo går foran andre byer i Norge for at landet skal nå sine klimamål. I Akershus er resultatet 45 prosent. Som bildet på side 5 viser, ser vi her en økning over tid.

Vi ser samme tendens når vi spør om det er viktig at Oslo går foran andre byer internasjonalt i klimaarbeidet. Også her er det 58 prosent i Oslo og 45 prosent i Akershus som svarer at det er viktig, og i begge grupper er det en økende andel over tid som mener at dette er viktig.

Klimatilpasning

I Oslo er det 27 prosent som sier de har opplevd problemer med ekstremvær siste år. Det er en økning på 3 prosentpoeng fra 2019. Andelen i Akershus som sier det samme, er 24 prosent (uendret fra tidligere).

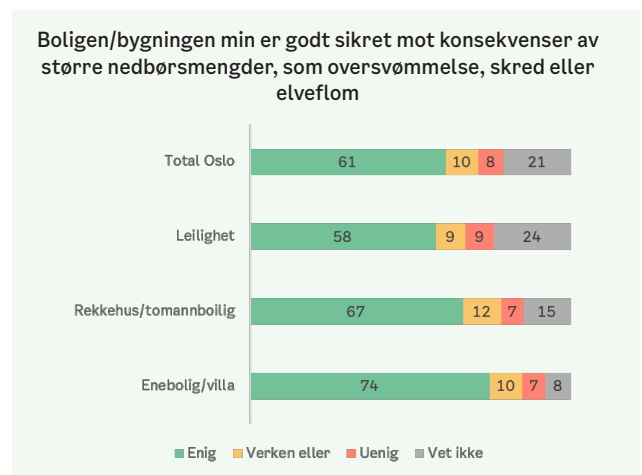
Ekstremvær kan forekomme i forskjellige varianter, i 2018 opplevde vi i våre områder en solid tørkesommer, og i 2019 opplevde vi ved flere anledninger til dels overraskende styrtregn, med påfølgende lokale oversvømmelser blant annet i veitunneler i Oslo sentrum

27 prosent i Oslo sier de har opplevd problemer med ekstremvær siste år.

Ekstremvær bekymrer innbyggerne i større grad enn tidligere. 42 prosent av innbyggerne i Oslo svarer at de er bekymret for at Oslo ikke er godt nok rustet til å takle klimaendringer og mer ekstremvær. Det er en økning på 8 prosentpoeng fra i fjor. 39 prosent av innbyggerne i Akershus har samme bekymring på Oslos vegne, en økning på hele 12 prosentpoeng fra i fjor. Vi ser også at 10 prosent av innbyggerne i Oslo sier ekstremvær har medført problemer på arbeidsplassen eller i utførelsen av eget arbeid det siste året.

Vi har også spurt befolkningen om de mener at egen bolig er godt nok sikret mot konsekvensene av større nedbørsmengder. Det store flertallet mener at så er tilfelle. Spesielt blant de som bor i rekkehus, tomannsbolig og enebolig/villa, mener de fleste at bygningen de bor i, er godt nok sikret. Som det fremkommer av

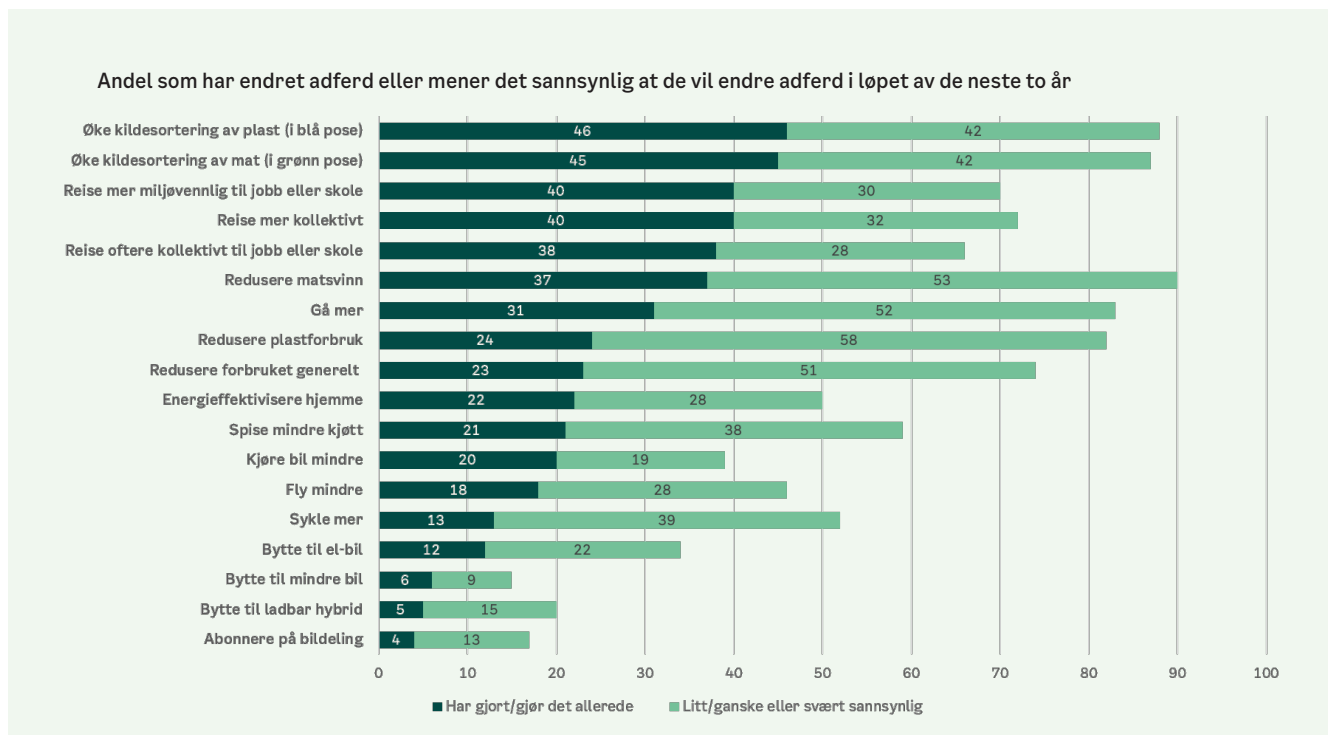
bildet under, er det noe større usikkerhet / vet ikke-andel blant de som bor i leilighet.

Adferdsendring

Undersøkelsen kartlegger vilje til å endre adferd i retning av mer klimavennlige valg blant innbyggerne. Vi ser på andel som allerede har gjennomført et tiltak, og spør om planer for å gjøre tiltak de neste to årene.

Som bildet på neste side viser, er det stor oppslutning allerede om en rekke av tiltakene, og god vilje til å endre adferd på andre områder. Nesten halvparten av

innbyggerne sier de kildesorterer avfall, og 4 av 10 sier at det er sannsynlig at de kommer i gang i løpet av de kommende to årene. 4 av 10 innbyggere sier at de reiser mer miljøvennlig/kollektivt, og i tillegg har 3 av 10 ambisjoner om det samme.

Det er noen demografiske forskjeller i resultatene. 56 prosent av kvinnene sier at de generelt vil redusere forbruket, mens tilsvarende for menn er 47 prosent. Samme mønster er det for å redusere kjøttforbruket. 43 prosent av kvinnene ønsker dette, mens 34 prosent av mennene sier det samme.

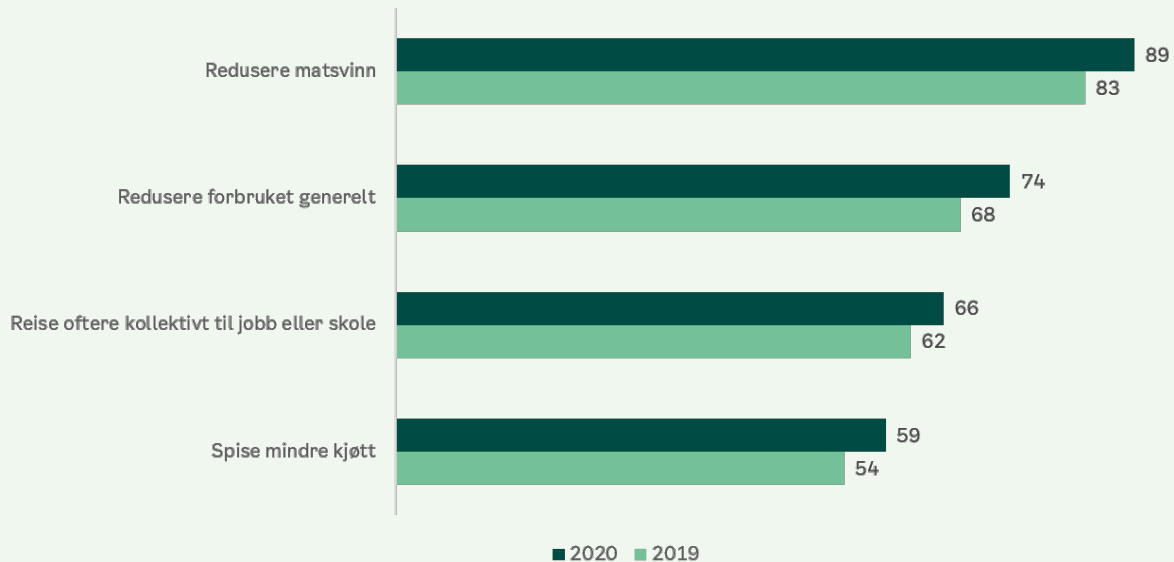
Når det gjelder aldersgrupper, registrerer vi størst skille mellom de under 30 og de over 60 når det gjelder å sykle mer. 49 prosent av de unge vil sykle mer, mot 25 prosent av de eldste. Vi ser også tydelige forskjeller her når det gjelder å redusere det generelle forbruket: 64 prosent av de unge sier det er sannsynlig, mot 41 prosent av de eldste.

Både i Oslo og i Akershus svarer folk at de kjører mindre, eller vil kjøre mindre. Dette økte til 39 prosent i Oslo og 38 prosent i Akershus, opp seks prosentpoeng fra i fjor begge steder. Det samme gjelder å bytte til elbil. Andelen som har byttet til elbil, eller sier at det er sannsynlig at de vil bytte, økte fra 28 prosent til 33 prosent i Oslo og fra 35 prosent til 42 prosent i Akershus.

Sammenlignet med i fjor er det flere som vil redusere matsvinn – eller allerede har gjort det, og flere som enten har eller vil redusere forbruket.

Andel som har endret adferd eller mener det sannsynlig at de vil endre adferd i løpet av de neste to år

Holdninger til sykkel, gange og bil

I Oslo sier 37 prosent at de ikke disponerer bil. Det er likt med fjoråret og samsvarer med andelen på 36 prosent i Oslo i den siste nasjonale reisevaneundersøkelsen fra 2018.

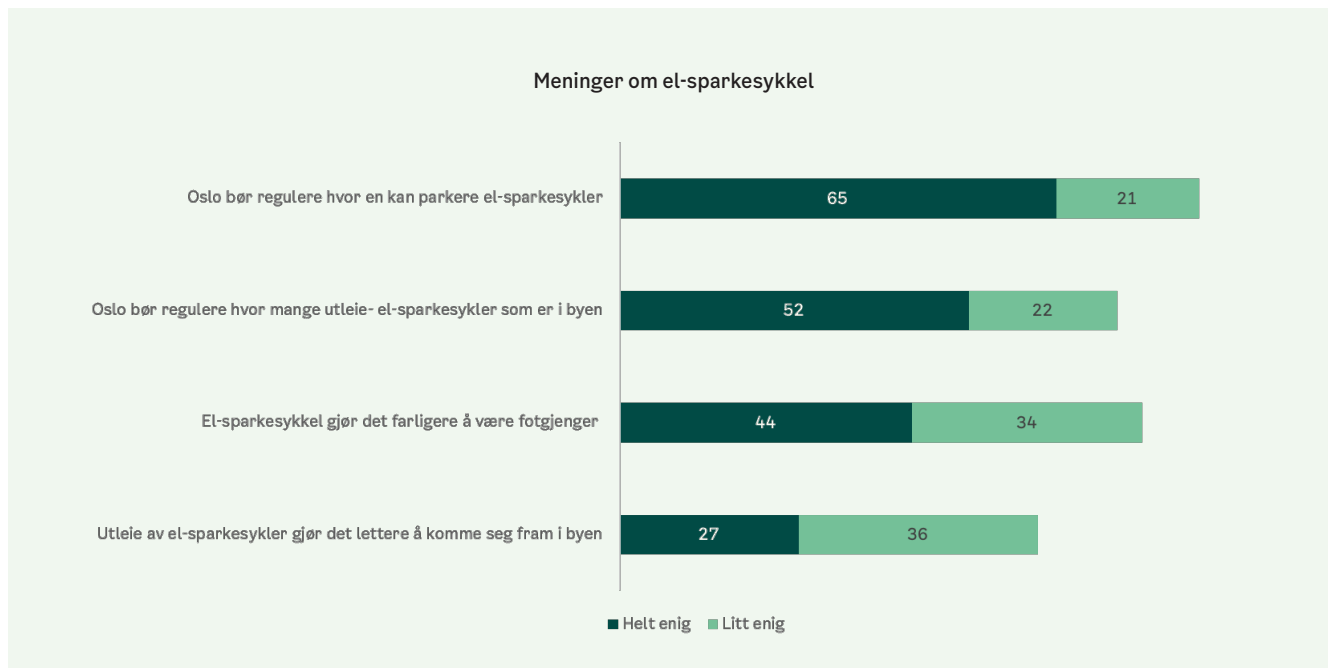
1 av 4 svarer at de valgte sykkel fremfor andre transportformer i større grad i 2019, enn de gjorde året før. Dette er likt både for kvinner og menn. Tendensen er noe tydelige i indre bydeler og blant de som er yngre enn 45 år.

En annen interessant observasjon er at nesten halvparten av byens innbyggere sier at de i større grad enn året før, valgte å gå fremfor å benytte andre transportmidler. Dette gjelder i litt større grad kvinner enn menn, og i litt større grad de yngre, og dette svaret er mest utbredt i indre vest.

Vi ser også at det nye fenomenet el-sparkesykkel ble benyttet av 1 av 4 innbyggere i Oslo i løpet av året, og nesten halvparten av alle innbyggere mellom 16 og 29 år har benyttet seg av tilbudet. El-sparkesykkel er mest benyttet av innbyggerne i indre bydeler.

El-sparkesykkel skaper engasjement blant innbyggerne i Oslo. I og med at el-sparkesyklene er et nytt element i bybildet, var dette et tema som ble grundig belyst i årets undersøkelse.

Som bildet viser, er det et stort flertall blant innbyggerne som mener at kommunen bør regulere både hvor en skal kunne parkere, og antall el-sparkesykler som bør være tilgjengelig i bybildet. Nesten 9 av 10 mener at parkering må reguleres. Blant de under 30 år, som er den største brukergruppen, mener hele 8 av 10 at parkering må reguleres.

Videre opplever 8 av 10 at el-sparkesykel gjør det farligere å være fotgjenger. Samtidig som el-sparkesyklene skaper utfordringer i bybildet, ser vi også at mer enn halvparten av innbyggerne er enig i at utleie av el-sparkesyklene gjør det lettere å komme seg frem i byen. De yngste er i større grad enig i denne påstanden.

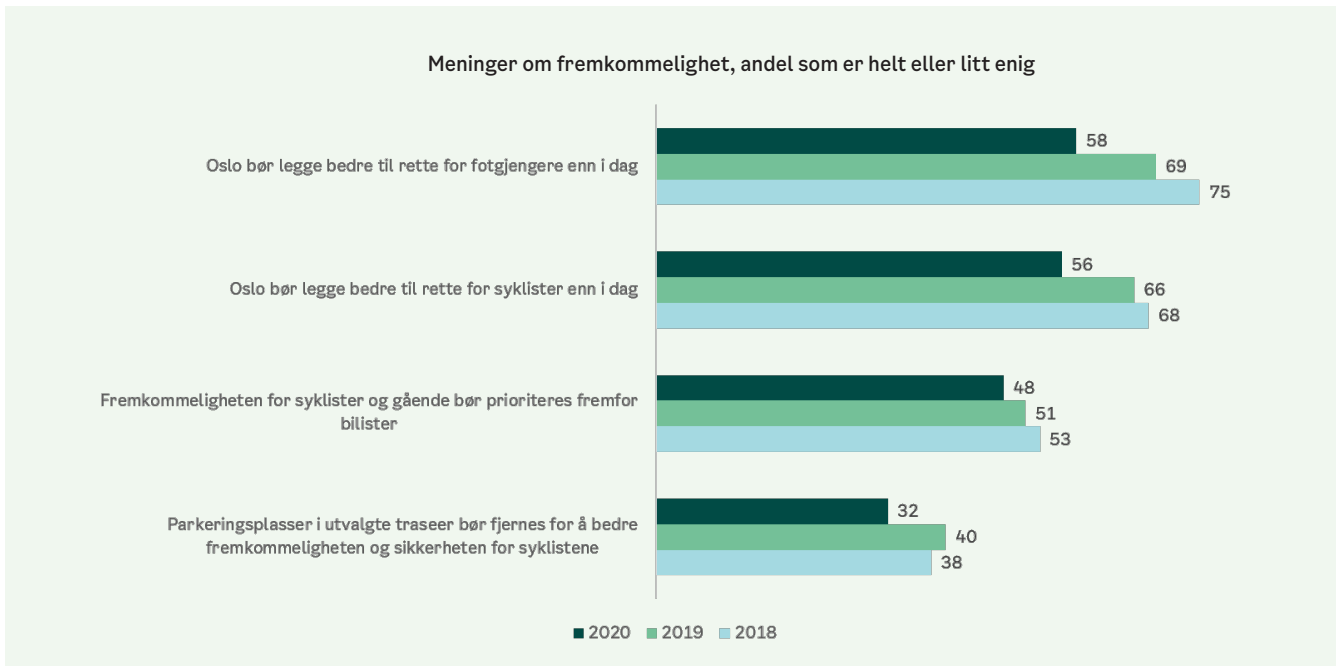
Det er fortsatt flertall i befolkningen for at Oslo bør legge bedre til rette for fotgjengere (58 prosent) og syklister (56 prosent), selv om andelen som er enig, har sunket noe over tid. Halvparten (48 prosent) av innbyggerne mener at fremkommelighet for syklister og gående bør prioriteres fremfor bilister, mens 27 prosent er uenig i dette. Selv blant de som har bil i Oslo, er det like store andeler som er enig og uenig i denne påstanden. I tillegg ser vi at 32 prosent er enig i påstanden om at parkeringsplasser i utvalgte traseer bør fjernes, en nedgang fra 40 prosent i forrige måling.

30 prosent i Oslo hevder at biltrafikken i eget bo-område er for stor. Det er færre som svarer dette i 2020, enn det var ved forrige måling (39 prosent var

enig). Nedgangen er tydeligst blant de som bor i indre bydeler.

Vi ser fortsatt at mange (52 prosent) er enig i at trafikkbelastningen i Oslo generelt er for stor. Dette tilsvarer en nedgang på fem prosentpoeng fra 2019.

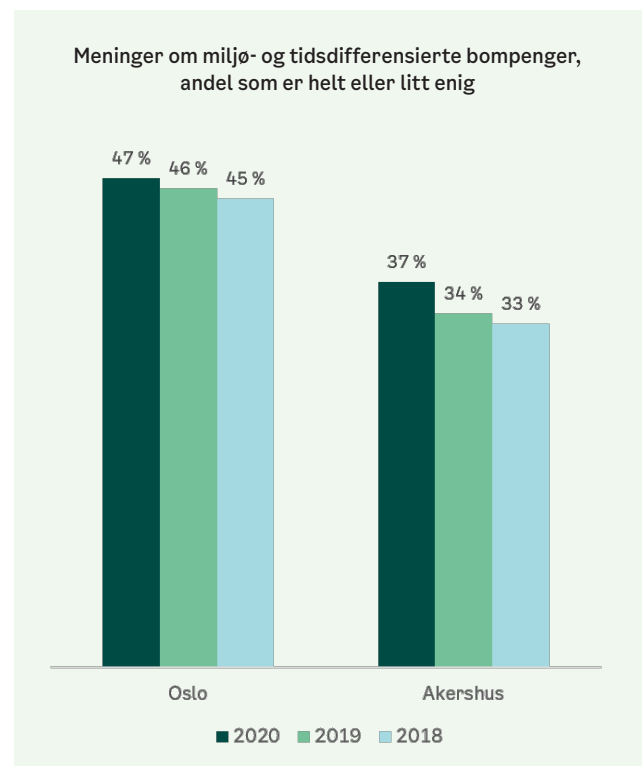
Høsten 2017 ble det innført miljø- og tidsdifferensiering av bomtakstene i Oslo og Bærum. I årene etter har støtten til dette virkemiddelet vært svakt økende, både i Oslo og Akershus. Bilde på side 9, viser andelen som er svært enig eller ganske enig i at miljø- og tidsdifferensierte bompenger er et viktig virkemiddel for å redusere forurensingen og biltrafikken inn til Oslo.

Blant Oslos innbyggere er det små forskjeller i de ulike gruppene på dette spørsmålet. Selv blant de som har bil, er resultatene nesten på samme nivå. Blant de som har elbil, er 47 prosent enig, og blant de som har annen type bil, er 42 prosent enig.

Flere og flere er villige til å kjøre bil mindre for å bidra til reduksjon av utslipp.

Flere og flere er villige til å kjøre bil mindre for å bidra til reduksjon av utslipp. 48 prosent av innbyggerne i Oslo er enig i påstanden, som er en økning fra 46 prosent i 2019 og 42 prosent i 2018. Spesielt er innbyggerne i indre bydeler og yngre kvinner opptatt av dette.

Samme tendens ser vi blant innbyggerne i Akershus, der 40 prosent sier det samme. Også her ser vi en økning fra 37 prosent i 2019 og 33 prosent i 2018.

© Ben Esteves

Egne kutt i utslippene

72 prosent av befolkningen i Oslo mener at næringslivet i byen må ta et større ansvar for å redusere sine klimagassutslipp. Det er i stor grad samme holdning blant bedriftene i Oslo, der 58 prosent er enig i at næringslivet må ta større ansvar, og kun 13 prosent svarer at de er uenig i påstanden. Svarene har endret seg noe siden 2019, da 64 prosent blant bedriftene var enig i påstanden.

Flere bedrifter svarer at de jobber metodisk med egne utslipp, som tabellen til høyre viser. 36 prosent av de bedriftene som har satt egne mål for reduksjon, sier at målene for utslippskutt er kvantifisert.

Andel som har svart ja på spørsmålet:	2020	2019
Fører bedriften regnskap for utslipp av klimagasser?	16 %	12 %
Har bedriften satt egne mål for reduksjon av klimagassutslipp?	20 %	18 %

Bedriftene legger stadig mer vekt på egen avfallshåndtering. 95 prosent sier at de kildesorterer i stor eller noen grad. Det er en økning fra 91 prosent i 2019 og 89 prosent i 2018. 74 prosent av bedriftene sier at de i stor eller noen grad har satt inn tiltak for å redusere mengden avfall, en økning fra 70 prosent i 2019.

72 prosent av befolkningen i Oslo mener at næringslivet i byen må ta et større ansvar for å redusere sine klimagassutslipp.

Bevissthet om klimaendringer

Bedrifter risikerer å bli berørt av både klimaendringene i seg selv og tiltakene vi gjennomfører for å redusere klimaendringene. Dette kan vi med en samlebetegnelse kalle klimarisiko. Sammenlignet med i fjor ser vi nedgang i andel bedrifter som i svært liten grad forventer å være utsatt for klimarisiko. 43 prosent (40 prosent i 2019) av bedriftene forventer i svært stor eller ganske stor grad at virksomhetens hovedaktiviteter på sikt vil berøres av omstillingen til et lavutslippssamfunn. Vi ser samtidig at det er 54 prosent (58 prosent i 2019) av virksomhetene som svarer i ganske liten eller svært liten grad på samme spørsmål.

En lav, men økende andel tror at klimaendringer vil påvirke bedriften. 18 prosent av bedriftslederne forventer i svært eller ganske stor grad at virksomheten lokalt vil bli berørt av konsekvensene av klimaendringene. Andelen som i svært liten grad forventer at bedriftens verdikjede blir berørt av klimaendringer, sank fra 34 prosent i 2019 til 28 prosent i 2020.

Andel som forventer at virksomheten lokalt vil bli berørt av konsekvensene av klimaendringene i svært stor eller ganske stor grad:

Bedrifter i Oslo	18 %
Industri	25 %
Handel	23 %
Service	14 %

Andel som forventer at bedriftens verdikjede blir berørt av konsekvensene av klimaendringer (som tørke, stormer med mer) i svært stor eller ganske stor grad:

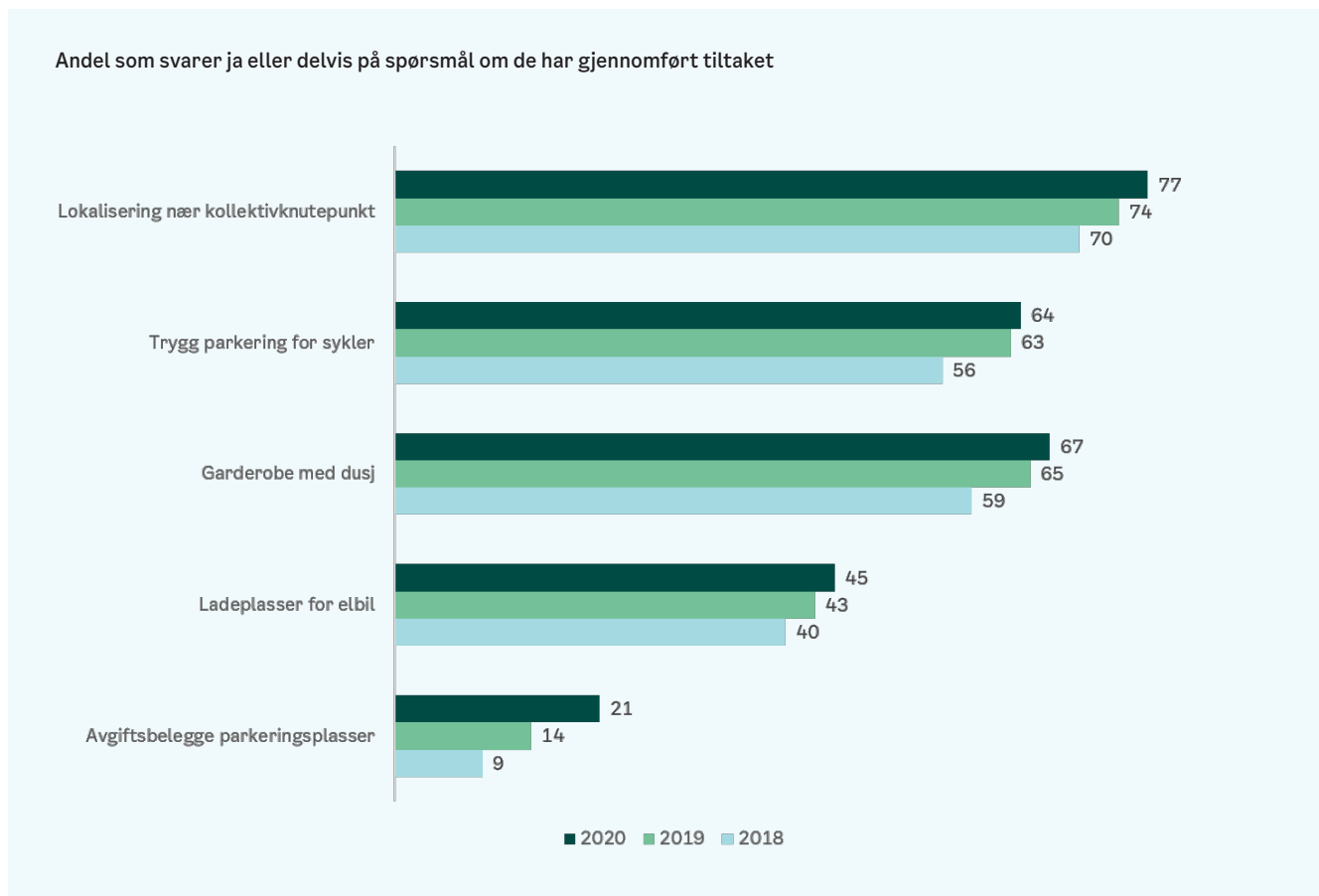
Bedrifter i Oslo	23 %
Industri	14 %
Handel	28 %
Service	19 %

Nye muligheter

Som tidligere år så svarer det store flertallet (3 av 4) av bedriftene at det er viktig å bli oppfattet som miljøvennlig av kundene. Resultatene her har vært stabile over tid, og det er relativt små forskjeller mellom bransjer og bedriftsstørrelser. Størst forskjell over tid finner vi innenfor handelsnæringen, der det har vært en økning fra 70 prosent i 2018 til 77 prosent både i 2019 og 2020.

36 prosent av bedriftene svarer at en omlegging til en grønnere økonomi i svært stor eller ganske stor grad vil gi nye kommersielle muligheter. 37 prosent av bedriftene sier at de i svært stor eller ganske stor grad har endret strategi, mens det bare er 29 prosent innenfor service som oppgir at strategien er endret.

Transport og lokaler

Svarene fra de siste tre årene tyder på at bedriftene har lagt stadig mer til rette for at ansatte skal reise miljøvennlig til jobb.

Som det framgår av bildet over, ser vi klare utvikling på det å avgiftsbelegge parkeringsplasser, fra 9 prosent i 2018 til 21 prosent i 2020. Størst vekt legger bedriftene på å være lokalisert nær et kollektivknutepunkt – med 77 prosent.

40 prosent av bedriftene svarer at de har tatt i bruk elektriske kjøretøy i sin kjernevirksomhet, dvs. utover reiser til og fra arbeid. Det er en solid økning fra 22 prosent i 2018 og 30 prosent i 2019. Spesielt stor har økningen vært i bedrifter med 20–49 ansatte. Her har andelen mer enn tredoblet seg fra 17 prosent i 2018 til 55 prosent i 2020.

31 prosent av bedriftene i Oslo oppgir at de benytter en eller flere varebiler. Det er først de siste par årene elektriske varebiler for alvor har kommet på markedet,

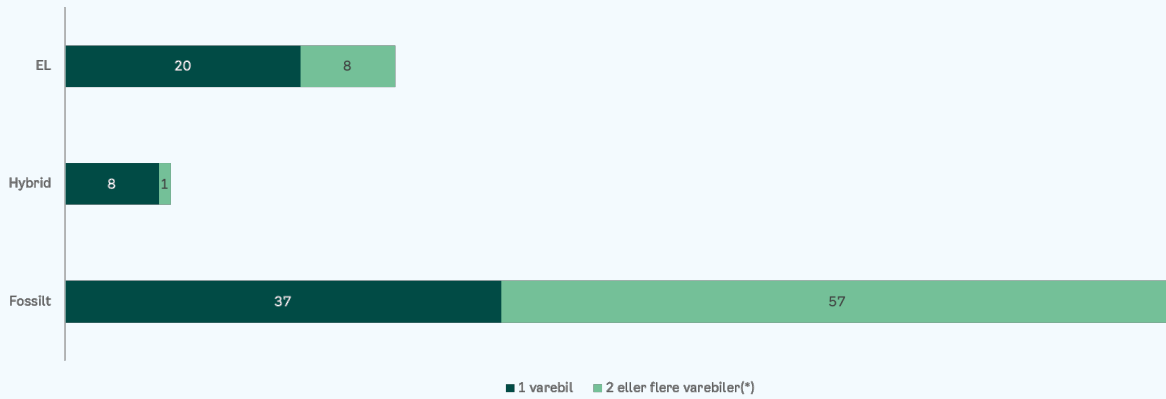
og som bildet på side 13 viser, så er varebiler med fossilt drivstoff fortsatt mest vanlig. Vi ser imidlertid at nesten 3 av 10 virksomheter som har varebil, nå har en eller flere elektriske varebiler.

40 prosent av bedriftene svarer at de har tatt i bruk elektriske kjøretøy i sin kjernevirksomhet.

Blant de virksomhetene som benytter varebiler i dag, så sier 35 prosent ja til at de planlegger å anskaffe el-varebil det kommende året. I tillegg planlegger to prosent av virksomhetene som ikke har varebil i dag, å anskaffe el-varebil de nærmeste 12 måneder.

Et nytt spørsmål i år var om bedriftene krever av sine leverandører at varer og tjenester skal leveres utslippsfritt. Hver fjerde bedrift bekreftet at de gjør det i betydelig eller noen grad. Vi har også undersøkt hva bedriftene vektlegger ved rehabilitering eller valg av

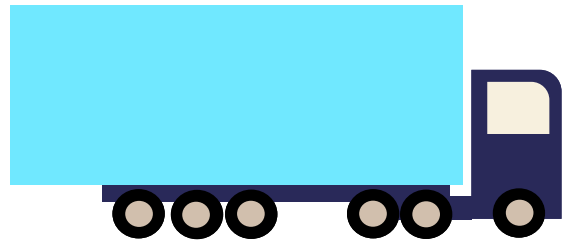
Andel virksomheter som benytter varebil, fordelt på drivstofftype

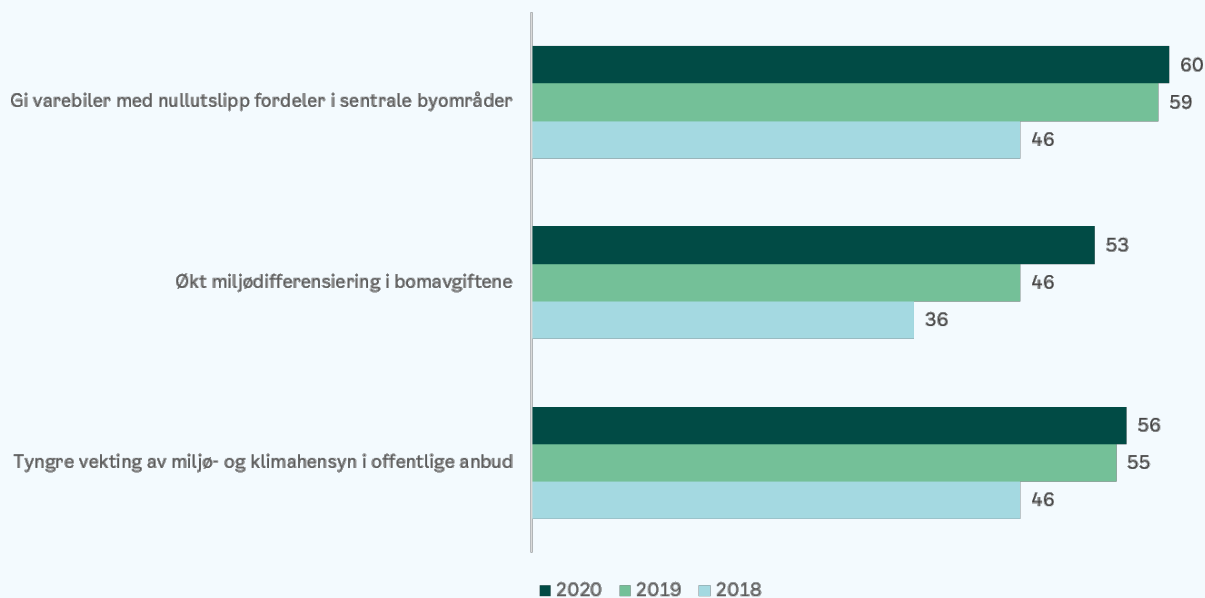
(*) en liten andel har svart ja, men de vet ikke antall. Disse er inkludert i 2+

nye lokaler. Dette er andelen som svarte i svært stor eller ganske stor grad (resultater fra 2019 i parentes):

- 68 prosent (59 prosent) vil vektlegge lokalisering som gjør det lettere å reise kollektivt eller ved sykkel/gange til jobb
- 64 prosent (61 prosent) vil vektlegge energieffektive lokaler
- 49 prosent (40 prosent) vil vektlegge klimatilpasset bygg som tåler forventede klimaendringer

Andel som svarer at de er svært eller noe positiv til initiativet

Myndighetenes virkemidler

46 prosent av bedriftene er klar over at Oslo kommune har vedtatt å bruke offentlige anskaffelser aktivt for å påvirke selskaper til å ta klima- og miljøansvar. Dette er en markant økning fra 34 prosent i 2018 og 39 prosent i 2019. Flere andre offentlige klimatiltak får støtte fra over halvparten av bedriftene.

Som det framgår av bildet over, så er økt miljødifferensiering i bompengavgiftene det initiativet som viser størst positiv utvikling blant bedriftene, fra 36 prosent i 2018 til 53 prosent i årets måling.

Et annet initiativ er å gi elektriske varebiler prioritert tilgang til parkering og varelevering, sammenlignet med biler som går på diesel eller bensin. Det viser seg at 54 prosent av virksomhetene stiller seg positive til dette, og spesielt i servicenæringen ønskes dette velkommen, der 64 prosent er positive.

Feilmarginer:

Befolkning i Oslo 1510 respondenter:

- Feilmarginer 1,1 prosent–2,5 prosent

Befolkning i Akershus 1054 respondenter:

- Feilmarginer 1,4 prosent–3,1 prosent

Næringsliv i Oslo 355 respondenter:

- Feilmarginer 2,3 prosent–5,3 prosent

Gjelder for totalresultater med 95 prosent sikkerhetsnivå

Aldersgrupper:

16–29 år (de yngste)

30–44 år

45–59 år

60 år eller eldre (de eldste)

Regioner i Oslo:

Indre vest: St. Hanshaugen, Frogner, Sentrum

Ytre vest: Ullern, Vestre Aker, Nordre Aker, Bjerke, Nordstrand

Indre øst: Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene

Ytre øst: Grorud, Stovner, Alna, Østernsjø, Søndre Nordstrand

Representativitet:

Resultater for næringslivsdelen er vektet representativt i henhold til Statistisk sentralbyrås statistikk over antall ansatte fordelt på bransjer.

Oslo kommune

Klimaetaten
Olav Vs gate 4
0037 Oslo

E-post postmottak@kli.oslo.kommune.no

Web www.oslo.kommune.no

www.klimaoslo.no